

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996-1997 (*)

24 OCTOBRE 1996

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 21 de la loi
du 18 juillet 1991 modifiant
les règles du Code judiciaire
relatives à la formation et
au recrutement des
magistrats**

(Déposée par MM. Alfons Borginon,
Geert Bourgeois et Mme Annemie
Van de Castele)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans le cadre de l'accord de gouvernement du dernier gouvernement présidé par M. Wilfried Martens, il avait été convenu, sur les instances de la Volksunie, de mettre un terme aux nominations politiques non objectives dans la magistrature. On a voté à cet effet la loi du 18 juillet 1991, qui prévoyait la création d'un collège de recrutement des magistrats. Les futurs juges ne pouvaient plus être nommés que de deux manières : soit en réussissant l'examen d'aptitude professionnelle tout en justifiant d'une expérience suffisante, soit en étant sélectionnés pour le stage judiciaire après avoir réussi un concours.

Afin de ne laisser subsister aucune ambiguïté quant au statut juridique des magistrats déjà nommés, on a inséré, à l'article 21 de la loi, une disposition transitoire prévoyant que tous les magistrats en fonction au jour de l'entrée en vigueur de la loi étaient réputés avoir accompli le stage judiciaire et avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle.

(*) Troisième session de la 49e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996-1997 (*)

24 OKTOBER 1996

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 21 van de wet
van 18 juli 1991 tot wijziging van de
voorschriften van het Gerechtelijk
Wetboek die betrekking hebben
op de opleiding en de werving
van magistraten**

(Ingediend door de heren Alfons Borginon,
Geert Bourgeois en
mevrouw Annemie Van de Castele)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het regeerakkoord van de laatste regering van premier Wilfried Martens werd op aandringen van de Volksunie afgesproken een einde te maken aan de niet-objectieve politieke benoemingen van magistraten. Daartoe werd de wet van 18 juli 1991 uitgevaardigd die voorzag in de oprichting van een wervingscollege van magistraten. Aankomende rechters konden slechts benoemd worden op twee manieren : ofwel slaagden zij in een examen van beroepsbekwaamheid en combineerden zij dat met een voldoende lange ervaring, ofwel werden zij voor de gerechtelijke stage geselecteerd na een vergelijkend examen.

Om geen onduidelijkheid te laten over de rechtssituatie van de op dat ogenblik reeds benoemde magistraten werd in de wet een overgangsbepaling opgenomen. Dit artikel 21 stelde dat alle magistraten die reeds in dienst waren op de dag van inwerkingtreding van deze wet, geacht werden de gerechtelijke stage te hebben vervuld en geslaagd te zijn in het examen van beroepsbekwaamheid.

(*) Derde zitting van de 49e zittingsperiode.

Cet ajout, logique en soi, a été utilisé ultérieurement de manière impropre afin de conférer les emplois vacants de magistrat à des juristes qui étaient auparavant juges suppléants (à la faveur d'une nomination politique), au lieu de nommer ceux qui avaient réussi l'examen (sans appui politique).

Cette disposition transitoire était dès lors devenue, que cela ait été voulu, un moyen de contourner aisément la législation, d'autant que bon nombre de suppléants ont encore été nommés avant l'entrée en vigueur de la loi.

La présente proposition de loi vise à mettre un terme à ces abus en limitant l'application de la disposition transitoire aux magistrats effectifs.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 21, § 1er, alinéa 2, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats est complété par ce qui suit :

« La présente mesure transitoire ne s'applique pas à ceux qui n'étaient que magistrats suppléants au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi. »

Art. 3

A titre transitoire, l'assimilation prévue par l'ancien article 21 reste acquise aux juges qui ont été nommés magistrats effectifs en vertu de l'ancien article 21.

22 octobre 1996.

Deze op zich logische aanvulling van de wet werd nadien misbruikt om de vakante plaatsen van magistraat toe te bedelen aan juristen die voordien — op een politieke wijze benoemd — plaatsvervangend rechter waren. Dit in plaats van diegenen te benoemen die — zonder partijpolitieke steun — geslaagd waren in het examen.

Deze overgangsbepaling werd daardoor onbedoeld een enorme achterpoort in de wetgeving. Te meer daar voor de inwerkingtreding van de wet nog tal van plaatsvervangers benoemd werden.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel een einde te maken aan dit misbruik door de overgangsmaatregel te beperken tot de effectieve magistraten.

F. BORGINON
G. BOURGEOIS
A. VAN DE CASTEELE

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 21, § 1, tweede lid van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Rechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten wordt aangevuld als volgt :

« Deze overgangsmaatregel geldt niet voor diegenen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet slechts plaatsvervangend magistraat waren. »

Art. 3

Bij wijze van overgangsmaatregel blijft de gelijkstelling van het oude artikel 21 bestaan voor die rechters die na de inwerkingtreding van de wet van 18 juli 1991 benoemd werden tot effectief rechter op basis van de gelijkstelling van het oude artikel 21.

22 oktober 1996.

F. BORGINON
G. BOURGEOIS
A. VAN DE CASTEELE